

EBA/GL /2020/02

2 kwietnia 2020 r.

Wytyczne

dotyczące ustawowych i pozaustawowych moratoriów na spłaty kredytów, stosowanych w obliczu kryzysu spowodowanego przez COVID-19

1. Obowiązki w zakresie zgodności z przepisami i sprawozdawczości

Status niniejszych wytycznych

1. Niniejszy dokument zawiera wytyczne wydane na podstawie art. 16 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010¹. Zgodnie z art. 16 ust. 3 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010 właściwe organy i instytucje finansowe muszą dołożyć wszelkich starań, aby zastosować się do tych wytycznych.
2. W wytycznych określono stanowisko EUNB w sprawie właściwych praktyk nadzorczych w ramach Europejskiego Systemu Nadzoru Finansowego lub sposobu, w jaki należy stosować prawo Unii w danym obszarze. Właściwe organy w rozumieniu art. 4 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010, do których wytyczne mają zastosowanie, powinny stosować się do wytycznych poprzez odpowiednie włączenie ich do swoich praktyk (np. poprzez zmianę swoich ram prawnych lub procesów nadzorczych), również gdy wytyczne są skierowane głównie do instytucji.

Wymogi dotyczące sprawozdawczości

3. Zgodnie z art. 16 ust. 3 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010 właściwe organy mają obowiązek powiadomić EUNB w terminie do dnia 3 czerwca 2020 r. o tym, czy stosują się lub zamierzają stosować się do niniejszych wytycznych, albo podać uzasadnienie niestosowania się do nich. W razie nieprzekazania tej informacji w tym terminie EUNB uzna, że właściwe organy nie stosują się do niniejszych wytycznych. Informacje należy przekazać poprzez wysłanie formularza dostępnego na stronie internetowej EUNB z dopiskiem „EBA/GL/2020/02”. Informacje przekazują osoby upoważnione do informowania o niestosowaniu się do wytycznych w imieniu właściwych organów. Do EUNB należy również zgłaszać wszelkie zmiany związane ze stosowaniem się do wytycznych.
4. Zgodnie z art. 16 ust. 3 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010 przekazywane informacje są publikowane na stronie internetowej EUNB.

¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1093/2010 z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie ustanowienia Europejskiego Urzędu Nadzoru (Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego), zmiany decyzji nr 716/2009/WE oraz uchylenia decyzji Komisji 2009/78/WE (Dz.U. L 331 z 15.12.2010, s. 12).

2. Przedmiot, zakres stosowania i definicje

Przedmiot

5. Niniejsze wytyczne określają ostrożnościowe traktowanie ustawowych i pozaustawowych moratoriów na spłaty kredytów wprowadzanych w reakcji na pandemię COVID-19.

Zakres stosowania

6. Niniejsze wytyczne obowiązują w odniesieniu do stosowania definicji niewykonania zobowiązania zgodnie z art. 178 rozporządzenia (UE) nr 575/2013 oraz klasyfikacji do działań restrukturyzacyjnych zgodnie z art. 47b tego rozporządzenia.

Adresaci

7. Niniejsze wytyczne są skierowane do właściwych organów określonych w art. 4 ust. 2 ppkt (i) rozporządzenia (UE) nr 1093/2010 oraz do instytucji kredytowych określonych w art. 4 ust. 1 pkt (1) rozporządzenia (UE) nr 575/2013.

Definicje

8. O ile nie ustalono inaczej, pojęcia stosowane i zdefiniowane w rozporządzeniu (UE) nr 575/2013 mają takie samo znaczenie w niniejszych wytycznych.

3. Wdrożenie

Data rozpoczęcia stosowania

9. Niniejsze wytyczne stosuje się od dnia 2 kwietnia 2020 r.

4. Traktowanie moratoriów na spłaty

Kryteria ogólnych moratoriów na spłaty

10. Dla celów niniejszych wytycznych moratorium należy rozumieć jako ogólne moratorium na spłaty, gdy spełnione są wszystkie następujące warunki:

- (a) moratorium opiera się na właściwych przepisach krajowych (moratorium ustawowe) lub nieustawodawczej inicjatywie przewidującej ulgę w spłacie podjętej przez instytucję w ramach branżowego lub sektorowego programu moratoryjnego uzgodnionego lub koordynowanego w obrębie sektora bankowego lub jego istotnej części, w miarę możliwości we współpracy z organami publicznymi, który to program moratoryjny jest otwarty dla zainteresowanych i przewiduje podjęcie podobnych działań na rzecz zapewnienia ulgi w spłacie podejmowanych przez odpowiednie instytucje kredytowe (moratorium pozaustawowe);
- (b) moratorium ma zastosowanie do dużej grupy dłużników zdefiniowanych uprzednio na podstawie szerokich kryteriów, przy czym wszelkie kryteria służące określeniu zakresu stosowania moratorium powinny umożliwiać dłużnikowi skorzystanie z moratorium bez konieczności dokonywania oceny zdolności kredytowej; przykładami takich kryteriów mogą być klasa ekspozycji lub subekspozycji, sektor przemysłowy, asortyment produktów lub lokalizacja geograficzna. Zakres stosowania moratorium może być ograniczony jedynie do dłużników niezagrożonych, którzy nie mieli trudności ze spłatą przed zastosowaniem moratorium, ale nie powinien ograniczać się jedynie do tych dłużników, którzy doświadczali trudności finansowych przed wybuchem pandemii COVID-19;
- (c) moratorium przewiduje jedynie zmiany harmonogramu spłat, a więc zawieszenie, odroczenie lub obniżenie płatności z tytułu kwoty głównej, odsetek lub pełnych rat na czas określony; inne warunki kredytu, takie jak wysokość odsetek, nie powinny być zmieniane;
- (d) moratorium zakłada takie same warunki zmiany harmonogramu spłat dla wszystkich ekspozycji objętych moratorium, nawet jeżeli skorzystanie z moratorium nie jest obowiązkowe dla dłużników;
- (e) moratorium nie ma zastosowania do nowych umów kredytu zawartych po dniu ogłoszenia moratorium;
- (f) moratorium wprowadzono w reakcji na pandemię COVID-19 i zastosowano je przed dniem [▼A2](#) 31 marca 2021 r. [▼O](#)

Do poszczególnych szerokich segmentów dłużników lub ekspozycji mogą mieć zastosowanie odrębne ogólne moratoria na spłaty.

▼A2

Kryteria dla ekspozycji objętych moratoriami

10. a. Do celów niniejszych wytycznych całkowity okres, o który harmonogram spłat określonej umowy kredytu zostanie zmieniony zgodnie z ust. 10 lit. c) w wyniku zastosowania ogólnych moratoriów na spłaty, nie powinien przekraczać 9 miesięcy. Jednak ten wymóg 9-miesięcznego limitu nie ma zastosowania do zmian harmonogramu spłat uzgodnionych w umowach kredytu przed dniem 30 września 2020 r. w ramach ogólnego moratorium na spłaty, gdy łączny okres zmiany przekracza 9 miesięcy. ▼O

Klasyfikacja w ramach definicji działań restrukturyzacyjnych

11. Jeżeli ogólne moratorium na spłaty spełnia warunki, o których mowa w ust. 10 i ma zastosowanie do wszystkich ekspozycji instytucji objętych zakresem ▼A2 moratorium, i gdy ekspozycje objęte moratorium spełniają warunek, o którym mowa w ust. 10a, ▼O takie środki nie powinny zmieniać klasyfikacji ekspozycji w ramach definicji działań restrukturyzacyjnych zgodnie z art. 47b rozporządzenia (UE) nr 575/2013 ani wpływać na zmianę pod względem uznawania ekspozycji za restrukturyzację awaryjną przewidzianą art. 178 ust. 3 lit. d) tego rozporządzenia. W rezultacie stosowanie ogólnego moratorium na spłaty samo w sobie nie powinno prowadzić do zmiany klasyfikacji ekspozycji i uznania tej ekspozycji (zarówno niezagrożonej, jak i zagrożonej) za objętą działaniem restrukturyzacyjnym, chyba że ekspozycja była już zaklasyfikowana jako objęta działaniem restrukturyzacyjnym w chwili zastosowania moratorium.
12. Jeżeli instytucje udzielają nowych kredytów dłużnikom objętym ogólnym moratorium na spłaty, nie prowadzi to automatycznie do zmiany klasyfikacji ekspozycji i uznania ich za objęte działaniem restrukturyzacyjnym. Niemniej jednak kwestię klasyfikacji należy rozpatrywać indywidualnie dla każdego przypadku zgodnie z art. 47b rozporządzenia (UE) nr 575/2013.

Stosowanie definicji niewykonania zobowiązania względem ekspozycji objętych moratorium na spłaty

13. Jeżeli ogólne moratorium na spłaty spełnia warunki, o których mowa w ust. 10 ▼A2, i jeżeli ekspozycje objęte moratorium spełniają warunek, o którym mowa w ust. 10a, ▼O, należy je traktować zgodnie z ust. 16–18 wytycznych EUNB dotyczących stosowania definicji niewykonania zobowiązania wydanych na podstawie art. 178 rozporządzenia (UE) nr 575/2013². W rezultacie na potrzeby art. 178 ust. 1 lit. b) rozporządzenia (UE) nr 575/2013 i

² Wytyczne EBA/GL/2016/07 z dnia 28 września 2016 r. dotyczące stosowania definicji niewykonania zobowiązania, określonej w art. 178 rozporządzenia (UE) nr 575/2013, które można znaleźć pod adresem

zgodnie z art. 178 ust. 2 lit. e) tego rozporządzenia instytucje powinny liczyć dni przeterminowania kredytu na podstawie zmienionego harmonogramu spłat wynikającego z zastosowania moratorium. Podobnie na potrzeby art. 47a ust. 3 lit. c) rozporządzenia (UE) nr 575/2013 instytucje powinny liczyć dni przeterminowania kredytu na podstawie zmienionego harmonogramu spłat wynikającego z zastosowania moratorium.

14. Przez cały okres obowiązywania moratorium instytucje powinny ocenić prawdopodobieństwo niedokonania płatności przez dłużników objętych moratorium zgodnie z polityką i praktykami, które zazwyczaj są stosowane na potrzeby tego rodzaju ocen, włączając przypadki stosowania zautomatyzowanej weryfikacji wskaźników prawdopodobieństwa niedokonania płatności. Jeżeli prowadzone są niezautomatyzowane oceny poszczególnych dłużników, instytucje powinny traktować priorytetowo ocenę dłużników, w przypadku których skutki pandemii COVID-19 wykazują największe prawdopodobieństwo spowodowania długofalowych trudności finansowych lub niewypłacalności.
15. W ocenie prawdopodobieństwa niedokonania płatności przez indywidualnych dłużników po zakończeniu stosowania moratoriów, o których mowa w ust. 10, instytucje powinny uznawać za priorytet ocenę następujących przypadków:
 - a) dłużników doświadczających opóźnień w spłacie krótko po zakończeniu obowiązywania moratorium;
 - (a) b) zastosowania działań restrukturyzacyjnych krótko po zakończeniu obowiązywania moratorium.
16. Instytucje powinny dokonać oceny prawdopodobieństwa niedokonania płatności na podstawie najaktualniejszego harmonogramu spłaty wynikającego z zastosowania ogólnego moratorium na spłaty. Jeżeli dłużnik ma dostęp do dodatkowych środków wsparcia wprowadzonych przez władze publiczne w reakcji na pandemię COVID-19, co może wpływać na jego zdolność kredytową, należy wziąć to pod uwagę w ocenie prawdopodobieństwa niedokonania płatności. Niemniej jednak wszelkie formy ograniczania ryzyka kredytowego, takie jak poręczenia udzielane przez osoby trzecie na rzecz instytucji, nie powinny zwalniać instytucji z obowiązku oceny dłużnika pod względem prawdopodobieństwa niedokonania płatności przez dłużnika ani wpływać na wyniki takiej oceny.

Dokumentacja i zawiadomienia

17. Jeżeli instytucje stosują pozaustawowe ogólne moratorium na spłaty, powinny zawiadomić o tym właściwe organy krajowe i przedstawić wszystkie następujące informacje:
 - a. datę rozpoczęcia obowiązywania moratorium;

- b. kryteria kwalifikacji dla ekspozycji objętych moratorium, o którym mowa w lit. 10b);
- c. liczbę dłużników i kwotę ekspozycji objętych zakresem moratorium;
- d. warunki proponowane w ramach moratorium, w tym okres obowiązywania moratorium;
- e. rozkład dłużników i ekspozycji objętych zakresem moratorium w poszczególnych klasach ratingowych (lub równoważnych wskaźnikach ryzyka) stosowanych na potrzeby sprawozdawczości wewnętrznej.

▼A2

17. a Instytucje powinny przedłożyć odpowiednim właściwym organom plan przedstawiający proces, źródła informacji i obowiązki w kontekście oceny potencjalnego prawdopodobieństwa niedokonania płatności przez dłużników objętych dowolnym ustawowym lub pozaustawowym ogólnym moratorium na spłaty, o którym mowa w ust. 14. ▼O
18. Właściwe organy krajowe powinny zawiadomić EUNB o każdym zastosowaniu ogólnych moratoriów na spłaty w ich jurysdykcji i przedstawić wszystkie następujące informacje dla każdego moratorium:
- a. czy jest to moratorium ustawowe czy pozaustawowe;
 - b. w przypadku moratorium ustawowego – czy jest ono obowiązkowe dla instytucji, a jeżeli nie jest obowiązkowe – czy instytucje publicznie zachęca się w jakiś sposób do stosowania moratorium;
 - c. w przypadku moratorium pozaustawowego – zakres stosowania moratorium przez sektor bankowy w danej jurysdykcji;
 - d. datę rozpoczęcia obowiązywania moratorium;
 - e. kryteria objęcia zakresem moratorium dla ekspozycji objętych moratorium, o których mowa w lit. 10b);
 - f. warunki oferowane w ramach moratorium, w tym okres obowiązywania moratorium.
19. Instytucje powinny zebrać i mieć w gotowości przynajmniej wszystkie następujące informacje:
- a. jasne wskazanie ekspozycji lub dłużników, którym zaproponowano moratorium;
 - b. jasne wskazanie ekspozycji lub dłużników, w odniesieniu do których zastosowano moratorium;

- c. wysokość kwot zawieszonych, odroczonech lub zmniejszonych w związku z zastosowaniem moratorium;
- d. wszelkie straty ekonomiczne wynikające ze stosowania moratorium w odniesieniu do indywidualnych ekspozycji i powiązanych odpisów z tytułu utraty wartości.

▼A2

Klasyfikacja ekspozycji za okres od 1 października 2020 r. do 1 grudnia 2020 r.

20. Instytucje mogą stosować niniejsze wytyczne do przeklasyfikowania ekspozycji jako cechujących się niewykonaniem zobowiązania w związku z restrukturyzacją awaryjną lub działaniami restrukturyzacyjnymi podjętymi na podstawie moratoriów, które: a) były stosowane w okresie od 1 października 2020 r. do 1 grudnia 2020 r.; oraz b) w inny sposób spełniają wymogi art. 10. W przypadku gdy instytucje stosują niniejsze wytyczne do takich ekspozycji, wymóg 9-miesięcznego limitu określony w ust. 10a ma zastosowanie do modyfikacji harmonogramu płatności uzgodnionych w odniesieniu do takich ekspozycji. ▼O.